

ارزیابی پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان و

شناسایی شاخص‌های مؤثر بر رشد این صنعت

(مورد مطالعه: منطقه یافت‌آباد تهران)

- ❖ عادل آذر: استاد دانشکده مدیریت، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، و رئیس مرکز آمار ایران، تهران، ایران
- ❖ زینب رضایی*: کارشناس ارشد رشته صنایع چوب، دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس، ایران، و کارشناس دفتر حساب‌های اقتصادی مرکز آمار ایران، تهران، ایران
- ❖ حمیدرضا مرادی: استادیار دانشکده منابع طبیعی و علوم دریایی، دانشگاه تربیت مدرس، نور، ایران

چکیده

امروزه، با وجود بازارهای رقابتی و افزایش خواسته‌های مشتریان، ضروری است صنایع در پی دستیابی به مزایای رقابتی باشند. بر این اساس، فعالیت‌هایی نظیر تهیه مواد، تولید، و توزیع محصول، که قبلاً همگی در شرکت انجام می‌گرفته، امروزه، به سطح زنجیره تأمین انتقال یافته است. یکی از این صنایع، صنعت مبلمان است که می‌تواند درآمد، اشتغال، و ارزش افزوده بالایی داشته باشد، اما در ایران، متأسفانه، به‌خوبی ساماندهی نشده است. در این تحقیق، زنجیره تأمین صنعت مبلمان یافت‌آباد تهران، که از مراکز مهم و بزرگ این صنعت است، بررسی شده است. به‌منظور انجام پژوهش، ابتدا با مطالعه میدانی، نقشه پراکنش واحدهای مرتبط با صنعت مبلمان در منطقه مورد مطالعه تهیه شد. سپس، اطلاعات مورد نیاز به کمک پرسش‌نامه جمع‌آوری شدند و در نهایت، تحلیل داده‌ها به‌روش آنالیز خوشه‌ای انجام گرفت. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که با وجود تمرکز ظاهری بیشتر عوامل زنجیره تأمین این صنعت در اطراف خیابان یافت‌آباد شرقی منطقه ۱۷، بین عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان یافت‌آباد منطقه ۱۸ ارتباط حقیقی بیشتری وجود دارد. کارگاه‌های منطقه ۱۸ به محل تأمین مواد اولیه نزدیک‌ترند، ولی مقدار شاخص‌های قدرت ریسک، نوآوری، صادرات، علاقه به کار گروهی، و رقابت در کارگاه‌های منطقه ۱۷ بالاتر است که این موارد با توجه به رشد اقتصادی بیشتر کارگاه‌های منطقه ۱۷ بیانگر این است که برای رشد اقتصادی کارگاه‌ها، نزدیکی به محل تأمین مواد اولیه کافی نیست، بلکه باید به عوامل مؤثر دیگری چون قدرت ریسک، نوآوری، صادرات، علاقه به کار گروهی، و رقابت نیز توجه کرد.

واژگان کلیدی: افاقیا، زنجیره تأمین، صنعت مبلمان، نقشه پراکنش، یافت‌آباد.

مقدمه

در بازارهای رقابتی جهان، تقاضای مشتری برای کیفیت بالا، افزایش تنوع محصولات، و خدمت‌رسانی سریع، موجب افزایش فشارهایی بر سازمان‌ها شده است که قبلاً وجود نداشته‌اند؛ در نتیجه، سازمان‌ها بیش از این نمی‌توانند به‌تنهایی از عهده تمام امور برآیند. شرکت‌ها در بازارهای رقابتی، علاوه بر پرداختن به منافع داخلی، خود را نیازمند مدیریت و نظارت بر منافع و ارکان مرتبط با خارج از شرکت می‌دانند. علت این امر، در واقع، دستیابی به مزایای رقابتی با هدف کسب سهم بیشتری از بازار است. بر این اساس، فعالیت‌هایی نظیر برنامه‌ریزی عرضه و تقاضا، تهیه مواد، تولید و برنامه‌ریزی محصول، نگهداری کالا، کنترل موجودی، توزیع، تحویل و خدمت به مشتری، که قبلاً همگی در سطح شرکت انجام می‌گرفته، امروزه، به سطح زنجیره تأمین انتقال یافته است [۱]. صنایع کوچک و متوسط مؤسساتی هستند که در این بازار رقابتی در حوزه صنایع بزرگ احداث شده‌اند و در زنجیره تولید کشور قرار می‌گیرند. این واحدها فعالیت‌های تولیدی خود را در مقیاس محدود نگه می‌دارند [۲] و با در نظر گرفتن شاخص تعداد کارکنان، سرمایه، دارایی کل، حجم فروش، و ظرفیت‌های تولیدی تعریف می‌شوند [۳]. از این موارد صنعت مبلمان است، که در شرایط مناسب، درآمد، اشتغال، و ارزش افزوده بالایی به ارمغان می‌آورد [۴]. اما در ایران، این صنعت با مشکلاتی مثل پراکندگی، رقابت ناسالم، کمبود مواد اولیه، و غیره روبه‌روست، که برای رفع این مشکلات و بهره‌برداری از توان بالقوه بالای آن، پیش از هر کاری، شناخت و ارزیابی این صنعت در کشور ضروری به نظر می‌رسد. بنابراین، در این پژوهش، صنعت مبلمان منطقه یافت‌آباد تهران، که از مراکز مهم و بزرگ این صنعت به‌شمار می‌رود و تقریباً از عوامل

زنجیره تأمین تشکیل شده، بررسی شده است. این عوامل دو یا چند واحدند که رسماً از یکدیگر جدا هستند و به‌وسیله جریان‌های مواد، اطلاعات، و سرمایه با یکدیگر در ارتباط‌اند و مواد اولیه، قطعات، یا محصول نهایی را تولید می‌کنند یا خدماتی چون توزیع، عمده‌فروشی، و خرده‌فروشی را ارائه می‌دهند [۱] و در نهایت، به‌صورت یک سازمان توسعه‌یافته عمل می‌کنند و از منابع شرکت (نیروی انسانی، مواد، فناوری، و غیره) استفاده بهینه می‌برند تا به انسجام عملیاتی دست یابند و در نتیجه محصول را با کیفیت بالا و هزینه کم به دست مصرف‌کننده نهایی برسانند [۵].

در زمینه موضوع تحقیق، در گذشته، مطالعاتی انجام گرفته که به برخی از آن‌ها اشاره می‌شود: سكاتو و پرسون (۲۰۰۲) در مطالعه‌ای موردی در زمینه دو خوشه سنتی و مدرن در سوئد اعلام کردند تجمع کارخانه‌ها در یک مکان، راهی برای ایجاد و حفظ مزایای اقتصاد رقابتی است و روش پی‌بردن به این تراکم آگاه‌شدن از تمایل خوشه‌ها برای استخدام است که به کمک سامانه اطلاعات جغرافیایی میزان استخدام محاسبه و نقشه‌های مربوط به پراکنش میزان استخدام تهیه شده است [۶]. فاضل زرنندی و همکاران (۲۰۰۲) به بررسی زنجیره تأمین با کمک مدل‌های فازی و کریسپ پرداختند. نتایج این تحقیق نشان داد که از جنبه‌های اصلی سیستم زنجیره تأمین جریان مواد، جریان اطلاعات و نسبت‌های خرید و فروش است [۷]. مولایی (۲۰۰۴) با استفاده از اطلاعات به‌دست‌آمده از مطالعه میدانی، تأثیر عوامل مؤثر بر سود صنایع کوچک در ایران را برآورد کرده است. هدف او از این تحقیق، بررسی و سنجش تأثیر عوامل مؤثر بر سود صنایع کوچک در ایران بوده است. نتایج به‌دست‌آمده، حاکی از آن است که در بین متغیرهای مورد مطالعه، مکان استقرار واحد تولیدی و

کردند. نتایج تحقیق نشان داده که سود چشمگیری از این صنعت برای کشور چین به دست آمده، اما بهره‌وری نیروی کار نسبتاً پایین مانده است؛ البته صادرات نیز رشد چشمگیری داشته است [۱۳]. فرانسیسکو و همکاران (۲۰۰۹) در مطالعه خود به بررسی خوشه تجاری محصولات جنگلی امریکا پرداخته‌اند. مطالعه آن‌ها نشان داده که برای موفقیت خوشه‌ها بهبود استخدام، آموزش، فناوری، توسعه شرکت‌های کوچک و زیرساخت‌های عمومی، ایجاد نوآوری، و رقابت - همکاری لازم است. همچنین هزینه‌های حمل و نقل با یکپارچه‌سازی زنجیره تأمین کاهش پیدا می‌کند [۱۴]. حاجی و پاسبانی (۲۰۰۹) ساختار بنگاه‌های کوچک و متوسط تولیدکننده قطعات خودرو را بررسی کرده‌اند. بدین منظور، به مطالعه میدانی با استفاده از ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات، مانند پرسش‌نامه و مصاحبه پرداخته‌اند. نتایج تحقیق نشان داده که واحدهای کوچک و متوسط تولیدکننده قطعات خودرو به علت نبودن مشارکت گروهی در ساخت، پایین بودن سرمایه اجتماعی، ناسالم بودن روابط بین تولیدکنندگان، ضعف روابط بین واحدها با تأمین‌کنندگان و بازار و ارائه‌دهندگان خدمات توسعه کسب‌وکار، و نیز نبودن ارتباط صحیح با مراکز علمی و پژوهشی، نتوانسته‌اند از پتانسیل‌های موجود خود بهره‌برداری کنند و بنابراین، از نظر درآمد در وضعیت نامناسبی قرار گرفته‌اند [۳]. کاپیتین و پیرسون (۲۰۱۰) به بررسی تأثیرات ایجاد خوشه و مدیریت زنجیره تأمین در صنعت روغن نخل موزامبیک به روش کتابخانه‌ای پرداخته‌اند. نتایج حاصل از پژوهش نشان داده است که ایجاد خوشه و مدیریت زنجیره تأمین آثار مثبت اقتصادی بالایی به ارمغان می‌آورد. همچنین، مدیریت زنجیره تأمین سبب کاهش هزینه، افزایش رضایت مشتری، و دستیابی به مزیت رقابتی می‌شود [۱۵].

برخورداری از حمایت‌های دولت، بیشتر از سایر متغیرها در سود صنایع کوچک در ایران مؤثرند. بنابراین، این امر باید در سیاست‌گذاری‌های صنعتی به منظور رشد و گسترش واحدهای تولیدی کوچک صنعتی مدنظر مسئولان مربوط قرار گیرد [۸]. گیولیانی و پیتروبلو (۲۰۰۵) طی مطالعه موردی ۱۲ خوشه در امریکای لاتین و استفاده از آنالیز تجربی پی‌بردند که خوشه‌بندی به بنگاه‌های محلی در غلبه بر محدودیت‌های رشد و رقابت با بازارهای دور کمک می‌کند [۹]. دیویت و همکاران (۲۰۰۶) با مطالعه صنعت مبلمان Amish در اوهایو از ایالات متحده امریکا دریافتند که تمرکز جغرافیایی خوشه تأثیری مثبت بر زنجیره عرضه و افزایش مزیت رقابتی دارد [۱۰]. فلورس (۲۰۰۷) به مطالعه عملکرد خوشه‌های صنعتی در مکزیک پرداخت. این تحقیق به آنالیز زنجیره ارزش خوشه‌ها و تعیین الگوی جغرافیایی‌شان با کمک سامانه پیشرفته اطلاعات جغرافیایی پرداخته است. این سامانه امکان هماهنگی عملیات خرید و فروش نهادها را فراهم می‌کند و بهره‌وری صنایع تشکیل‌دهنده خوشه‌ها را نشان می‌دهد و به سازمان‌دهی وظایف خوشه کمک می‌کند [۱۱]. گاپتا و سابرمانین (۲۰۰۸) در مطالعه موردی و آنالیز خوشه‌های مبلمان قدیمی در میشیگان ایالات متحده امریکا از روی قرائن به دست آوردند که جهانی‌شدن، زنجیره ارزش خوشه‌های منطقه قدیمی‌تر را با خطر جدی مواجه می‌کند. شرکت‌ها استراتژی‌های عمومی جدیدی نیاز دارند و باید بین آن‌ها رقابت سالمی به وجود آید تا از مزیت رقابتی بهره‌مند شوند و در آن‌ها نوآوری ایجاد شود [۱۲]. راب و همکاران (۲۰۰۸) مطالعه موردی و نظرسنجی‌ای در مورد روابط بین زنجیره عرضه، شیوه عملیات، و عملکرد مالی تولیدی‌های مبل چین انجام دادند و بدین منظور از ۷۲ تولیدکننده مبلمان در سراسر چین نظرسنجی

شکل ۱. موقعیت منطقه مورد مطالعه

مدرن، کلاسیک، و غیره)، و فروش انواع مبلمان است، بر روی نقشه رقومی ۱:۲۰۰۰ مناطق ۱۷ و ۱۸ تهران با حضور در منطقه یافت‌آباد در زمستان سال ۱۳۸۸ انجام گرفت و به کمک نرم‌افزار ARCGIS نقشه پراکندگی این صنعت در منطقه تهیه شد که در آن لایه مربوط به واحدهای صنعت مبلمان به شکل نقطه‌ای است [۱۶]. سپس، برای تعیین شاخص‌های اثرگذار بر این صنعت، پیشینه تحقیق مطالعه شد و از راهنمایی صاحب‌نظران صنعت چوب و علم مدیریت استفاده شد که در نتیجه این بررسی‌ها، شاخص‌های میزان ریسک‌پذیری، توجه به نوآوری، میزان استفاده از فناوری‌های پیشرفته و مدرن، مقدار صادرات، علاقه به انجام کار گروهی، و آموزش کارگران بنگاه‌ها تعیین شدند که برای جمع‌آوری اطلاعات مربوط به این شاخص‌ها ابتدا پرسش‌نامه‌ای به صورت نظرخواهی تنظیم شد^۱ و در مرحله بعدی به کمک آن مصاحبه حضوری با مدیران گارگاه‌های جامعه آماری،

۱. هرکدام از پرسش‌ها با مقداری کیفی (هیچ، خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، و خیلی زیاد) مورد پرسش قرار گرفتند. در مرحله بعد، به هرکدام از این مقادارها امتیازی (هیچ = ۰، خیلی کم = ۲، کم = ۴، متوسط = ۶، زیاد = ۸، و خیلی زیاد = ۱۰) داده شد.

هدف از انجام این پژوهش شناخت و ارزیابی صنعت مبلمان یافت‌آباد تهران به منظور ارائه راه‌کارهایی برای توسعه و پیشرفت آن در بازار رقابتی موجود است؛ بنابراین، پاسخ به این دو سؤال ضروری است:

۱. پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان یافت‌آباد (واحدهای تأمین‌کننده ماده اولیه، تولید، و فروش مبلمان) چگونه است؟
۲. شاخص‌های تأثیرگذار بر رشد اقتصادی کارگاه‌های تولیدی صنعت مبلمان یافت‌آباد چه مواردی هستند؟

مواد و روش‌ها

مکان مورد مطالعه در این پژوهش صنعت مبلمان در منطقه یافت‌آباد است که ۲ محله از مناطق ۱۷ و ۱۸ جنوب غربی تهران را تشکیل می‌دهد.

به منظور ارزیابی پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان یافت‌آباد ابتدا عملیات میدانی برای شناسایی و تعیین موقعیت این عوامل، که شامل واحدهای تأمین‌کننده مواد اولیه (ابزارآلات، شیشه، پارچه، و تخته)، تولید (انواع مبلمان اداری، راحتی،

نتایج

نتایج مربوط به تهیه نقشه پراکنش واحدهای مرتبط با صنعت مبلمان و ارزیابی آن‌ها با کمک نرم‌افزار ARCGIS

اطلاعات حاصل از مطالعه میدانی برای شناخت صنعت مبلمان در منطقه یافت‌آباد در جدول (۱) نشان داده شده است. با توجه به این جدول، اکثر واحدهای صنعت مبلمان، در محله یافت‌آباد منطقه ۱۷ مربوط به مراکز فروش محصولات، و اکثر واحدهای موجود در محله‌های یافت‌آباد منطقه ۱۸ مربوط به کارگاه‌های تولید محصولات‌اند.

نقشه پراکندگی صنعت مبلمان در منطقه یافت‌آباد تهیه شد که در آن لایه مربوط به واحدهای صنعت مبلمان به شکل نقطه‌ای است که به هرکدام از این نقاط (واحدها) اطلاعاتی (آدرس، اسم، نوع محصول، و تعداد افراد شاغل) داده شده است که با کلیک بر روی آن‌ها این اطلاعات مشخص می‌شود و شکل ۲ و ۳ نمایانگر این مطلب است. پراکنش واحدهای زنجیره تأمین صنعت مبلمان در سطح محله‌های یافت‌آباد مناطق ۱۷ و ۱۸ تهران به ترتیب در شکل‌های ۴ و ۵ نشان داده شده‌اند.

که همگی ۱۱۵ واحد تولیدی شناسایی شده در منطقه بودند، انجام گرفت. برای بررسی روایی پرسش‌نامه از آزمون آلفای کرونباخ به کمک نرم‌افزار SPSS 17 استفاده شد. از پرسش‌نامه‌های پر شده فقط داده‌های ۸۵ پرسش‌نامه برای تحلیل قابل استفاده بودند (نرخ استفاده ۷۴ درصد) که از این تعداد ۶۰ پرسش‌نامه مربوط به محله یافت‌آباد منطقه ۱۷، و ۲۵ پرسش‌نامه مربوط به محله‌های یافت‌آباد منطقه ۱۸ است. تحلیل و ارزیابی داده‌ها با استفاده از نرم‌افزارهای EXCEL 2007 و SPSS 17 و آزمون‌های Descriptive و روش آنالیز خوشه‌ای تراکمی اکتشافی از راه دور انجام شد که این روش از روش‌های پرکاربرد در مطالعات جغرافیای ناحیه‌ای و در واقع روشی برای خوشه‌بندی مناطق است؛ به طوری که در این خوشه‌بندی، مکان‌های واقع در یک خوشه شباهت زیادی دارند. تحلیل خوشه‌ای اغلب به طور مؤثرتری برای طبقه‌بندی اولیه متغیرها و دسته‌بندی شاخص‌ها با خصوصیات مشابه به کار می‌رود و نتایج آن به شکل نمودار درختی نمود می‌یابد [۱۷].

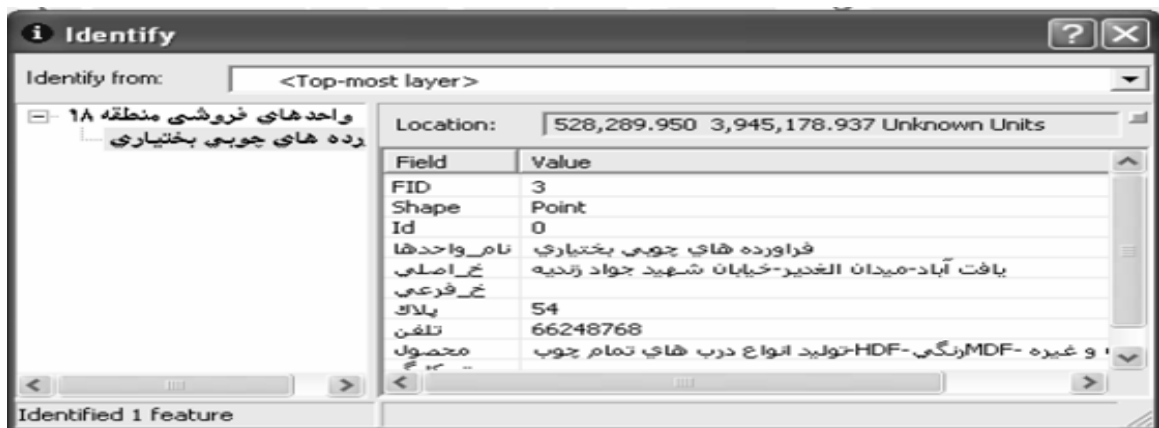
جدول ۱. اطلاعات حاصل از مطالعه میدانی برای شناخت صنعت مبلمان در منطقه یافت‌آباد

نام مناطق شهری	تعداد واحدهای تولید (عدد)	تعداد واحدهای تأمین مواد اولیه (عدد)	تعداد واحدهای فروش (عدد)	جمع (عدد)
۱۷	۷۵	۱۰۶	۲۹۳	۴۷۴
۱۸	۴۰	۱۰	۱۰	۶۰
جمع (عدد)	۱۱۵	۱۱۶	۳۰۳	۵۳۴

- واحدهای تولیدی
- ▲ واحدهای تأمین ماده اولیه
- واحدهای فروشی

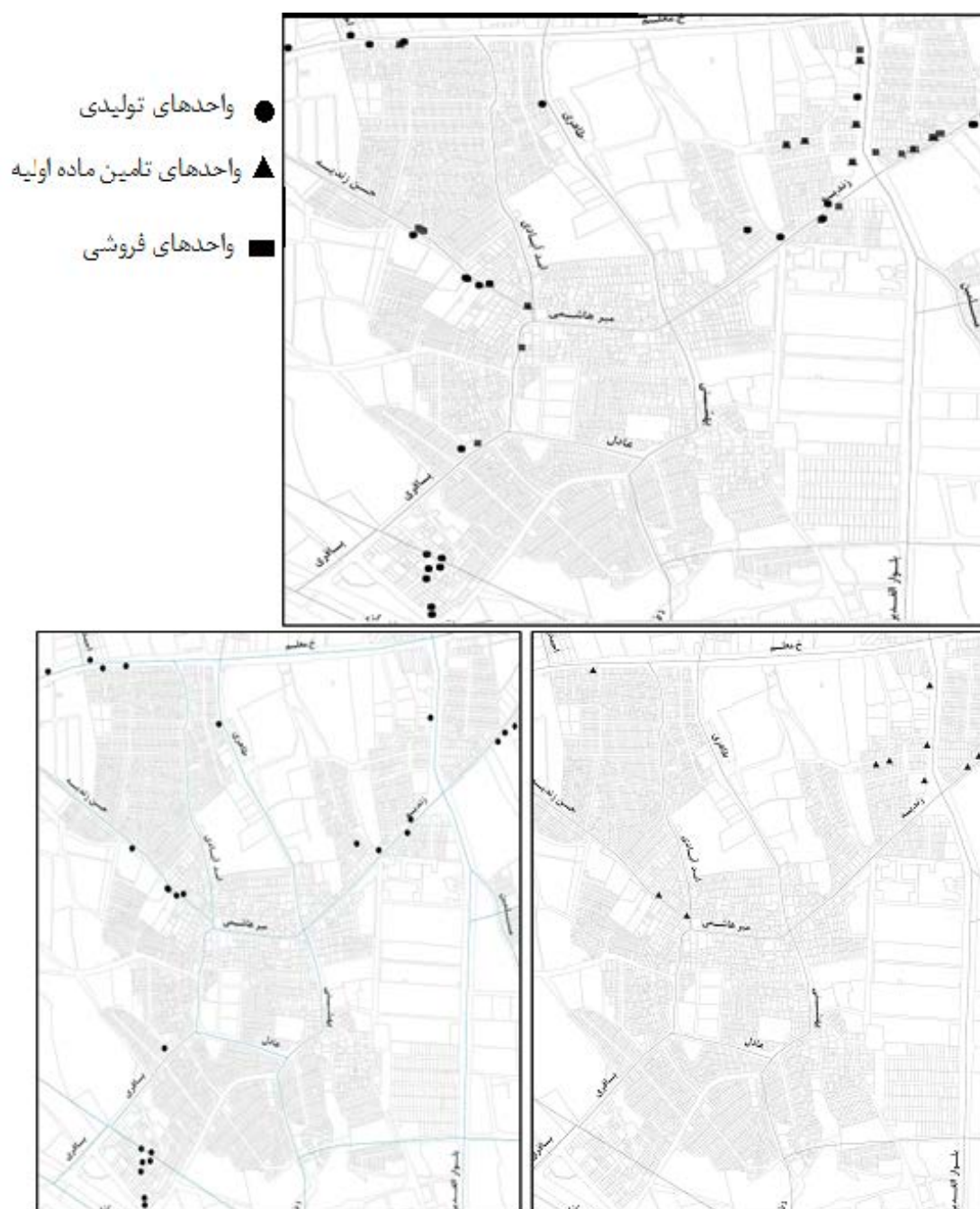
شکل ۲. نقشه پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان در سطح محله‌های یافت‌آباد منطقه ۱۷ تهران

شکل ۳. جدول خصیصه‌ای مربوط به اطلاعات واحدهای مرتبط به صنعت مبلمان در یافت‌آباد منطقه ۱۸ تهران

شکل ۴. نقشه‌های پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان در سطح محله‌های بافت‌آباد منطقه ۱۷ تهران

شکل ۵. نقشه‌های پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان در سطح محله‌های یافت‌آباد منطقه ۱۸ تهران

روی آن‌ها این اطلاعات مشخص می‌شود و شکل ۲ و ۳ نمایانگر این مطلب است. پراکنش واحدهای زنجیره تأمین صنعت مبلمان در سطح محله‌های یافت‌آباد مناطق ۱۷ و ۱۸ تهران به ترتیب در شکل‌های ۴ و ۵ نشان داده شده‌اند.

نقشه پراکنش صنعت مبلمان در منطقه یافت‌آباد تهیه شد که در آن لایه مربوط به واحدهای صنعت مبلمان به شکل نقطه‌ای است که به هر کدام از این نقاط (واحدها) اطلاعاتی (آدرس، اسم، نوع محصول، و تعداد افراد شاغل) داده شده است که با کلیک بر

می‌دهد که هرچه مقدار متغیرهای محل تأمین مواد اولیه و محل فروش محصولات بیشتر باشد، این ارتباط بیشتر است.

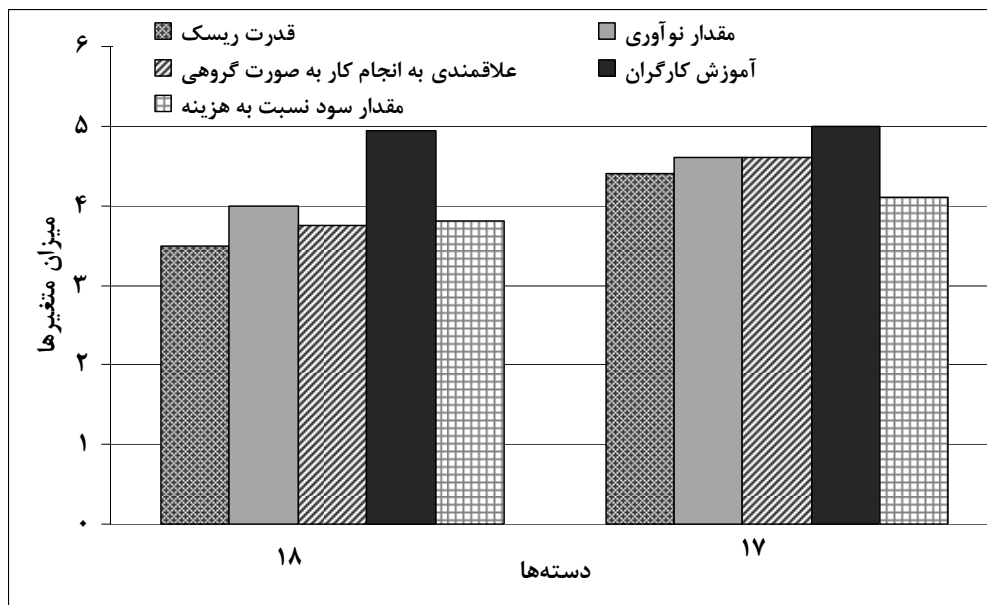
مقایسه میانگین شاخص‌های مورد بررسی کارگاه‌های تولیدی یافت‌آباد در مناطق ۱۷ و ۱۸ در شکل ۷ نشان داده شده است. مطابق این نمودار تقریباً مقدار اکثر شاخص‌های مورد بررسی در کارگاه‌های منطقه ۱۷ در مقایسه با منطقه ۱۸ بیشتر است.

تحلیل و بررسی اطلاعات حاصل از ۸۵ کارگاه تولیدی یافت‌آباد به کمک دسته‌بندی و مقایسه

مقدار آلفای کرونباخ سؤالات ۰۷۶۷ به دست آمد که این مقدار اعتبار پرسش‌نامه را تأیید می‌کند. شکل ۶ میزان ارتباط بین عوامل زنجیره تأمین در سطح محله‌های یافت‌آباد دو منطقه ۱۷ و ۱۸ را نشان

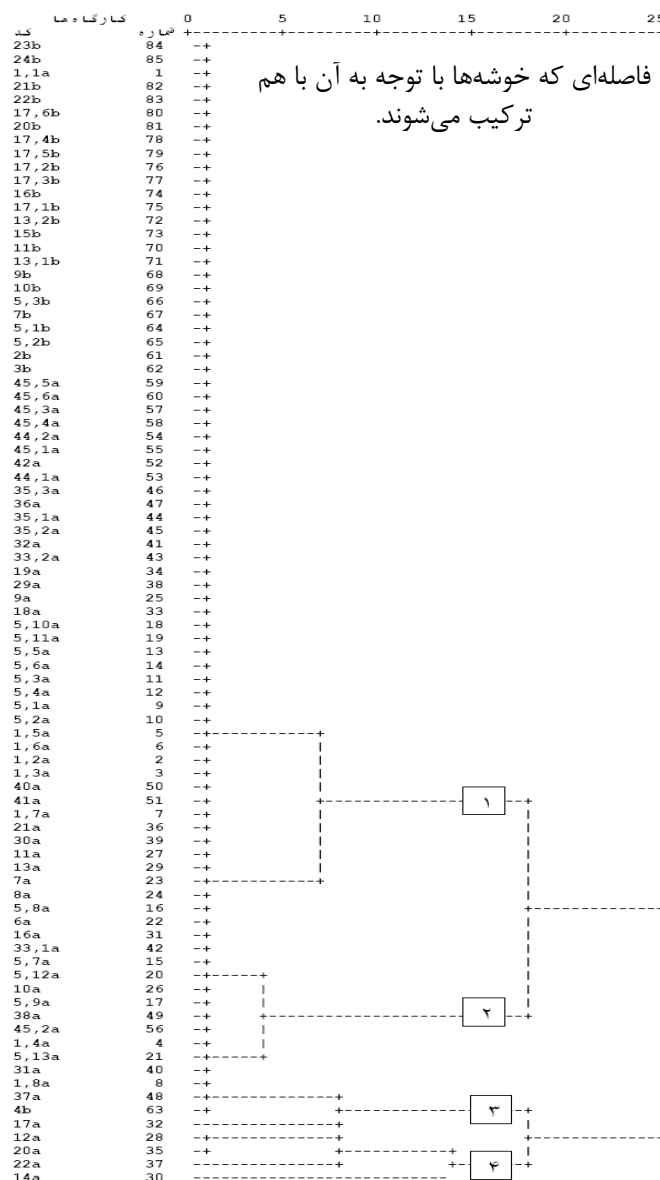
شکل ۶. نمودار مقایسه دسته‌ها براساس میانگین متغیرها

شکل ۷. نمودار میانگین شاخص‌های مورد بررسی کارگاه‌های تولیدی یافت‌آباد در مناطق ۱۷ و ۱۸

شکل ۸ نشان داده شده است که ۴ خوشه (اعضای هر خوشه بیشترین شباهت را از نظر نزدیکی به محل تأمین مواد اولیه و محل فروش محصولات به همدیگر دارند). به دست آمد که تعداد اعضای هر خوشه در جدول ۲ و میانگین متغیرهای مربوط به هر خوشه در جدول ۳ آورده شده است.

تحلیل و بررسی خوشه‌ای تراکمی اطلاعات حاصل از ۸۵ کارگاه تولیدی یافت‌آباد براساس متغیرهای محل فروش محصولات و محل تأمین ماده اولیه نمودار درختی مربوط به تحلیل خوشه‌ای تراکمی کارگاه‌های دو منطقه ۱۷ و ۱۸ براساس شاخص‌های محل فروش محصولات و محل تأمین مواد اولیه در

شکل ۸. نمودار درختی مربوط به تحلیل خوشه‌ای تراکمی کارگاه‌ها براساس شاخص‌های محل فروش محصولات و محل تأمین مواد اولیه^۱

۱. شماره اول نشانگر کارگاه مورد نظر است. شماره دوم نشانگر اولین کارگاهی است که در آن مکان قرار دارد. حرف a و b به ترتیب نشان‌دهنده کارگاه‌هایی هستند که در یافت‌آباد منطقه ۱۷ و ۱۸ واقع‌اند.

جدول ۲. تعداد کارگاه‌های تولیدی هر خوشه در یافت‌آباد

خوشه‌ها	تعداد اعضا (عدد)
۱	۶۶
۲	۱۲
۳	۳
۴	۴
کل کارگاه‌ها	۸۵

جدول ۳. میانگین شاخص‌های مورد بررسی کارگاه‌های تولیدی هر خوشه در یافت‌آباد

متغیرها	خوشه‌ها			
	۱	۲	۳	۴
محل فروش محصولات	۱۰	۱۰	۵/۶۷	۶/۵
محل تأمین مواد اولیه	۹/۶۷	۵/۵	۹/۳۳	۵/۷۵
قدرت ریسک	۳/۹۷	۵/۱۷	۳/۳۳	۵
مقدار نوآوری	۴/۳۶	۵	۴	۴/۵
فناوری	۳/۷۳	۴/۱۷	۳/۳۳	۳
صادرات	۰/۲۷	۱/۳۳	۰	۰
علاقه به انجام کار گروهی	۴/۳	۴/۸۳	۴/۶۷	۳/۵
آموزش کارگران	۴/۸۵	۵/۵	۴	۴/۵
میزان سود	۴/۰۳	۴/۵	۴	۳
رقابت با سایر کارگاه‌ها	۱/۸	۱/۹۲	۲	۱/۲۵

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به نتایج حاصل در پاسخ به سؤال چگونگی پراکنش عوامل زنجیره تأمین صنعت مبلمان یافت‌آباد می‌توان گفت بیشترین تمرکز واحدها در اطراف خیابان یافت‌آباد شرقی و کوچه‌های اطراف آن (کوچه‌های محمدی، دوازده‌متری طالقانی، شاندیز، و ولی‌عابدی با بیشترین واحدهای مواد اولیه و فروشی، و کوچه‌های مختاری طالقانی، اسدنژاد، و صفرخان با بیشترین واحدهای تولیدی) در محله یافت‌آباد منطقه ۱۷ است و پراکندگی تقریباً یکنواختی از واحدها

(اکثراً تولیدی) در محله یافت‌آباد منطقه ۱۸ وجود دارد (شکل ۴ و ۵). ارتباط عوامل زنجیره تأمین در محله‌های یافت‌آباد بالاست، ولی به‌رغم تمرکز ظاهری گفته‌شده با توجه به شکل ۶ ارتباط نزدیک‌تری بین این عوامل در منطقه ۱۸ در مقایسه با منطقه ۱۷ وجود دارد. پراکنش سه عامل زنجیره تأمین مورد بررسی، که شامل محل تأمین مواد اولیه، محل تولید محصولات، و محل فروش محصولات است، احتمالاً به این شکل بوده که ابتدا واحدهای هرکدام از این عوامل در همسایگی هم واقع شده‌اند و سپس

واحدهای دیگر عوامل در کنار آن‌ها قرار گرفته‌اند. این مسئله بیشتر در منطقه ۱۷ دیده می‌شود (شکل ۴). همچنین، از نتایج مربوط به شناسایی عوامل تأثیرگذار بر رشد اقتصادی کارگاه‌های تولیدی صنعت مبل‌مان یافت‌آباد به دست آمد که بهبود استخدام، آموزش و فناوری، توسعه شرکت‌های کوچک و زیرساخت‌های عمومی، ایجاد نوآوری، و رقابت - همکاری برای موفقیت خوشه‌ها لازم است. بر این اساس، با توجه به اینکه در منطقه ۱۸ کارگاه‌ها به مواد اولیه نزدیک‌ترند (شکل ۶)، می‌توان دلیل بالاتر بودن سود کارگاه‌های یافت‌آباد منطقه ۱۷ در مقایسه با کارگاه‌های یافت‌آباد منطقه ۱۸ (جدول ۳ و شکل ۷) را بیشتر بودن مقدار شاخص‌های قدرت ریسک، نوآوری، صادرات، علاقه به انجام کار گروهی، و آموزش کارگران در کارگاه‌های منطقه ۱۷ دانست. بنابراین، می‌توان نتیجه گرفت که برای رشد اقتصادی کارگاه‌ها نزدیکی به محل تأمین مواد اولیه کافی نیست، بلکه باید به عوامل دیگری مثل قدرت ریسک، نوآوری، صادرات، علاقه به کار گروهی، و رقابت نیز توجه کرد که این نتایج با آرای حاصل از تحقیقات کارشناسان پیشین در سابقه تحقیق مطابقت دارد (شکل‌های ۷ و ۸). از آنجا که همکاری نکردن واحدهای کوچک و متوسط و نبود ارتباط صحیح آن‌ها با مراکز پژوهشی سبب می‌شود که نتوانند از پتانسیل‌های موجود خود بهره‌برداری کنند و از نظر

درآمد در وضعیت نامناسبی قرار گیرند، می‌توان با ایجاد خوشه و مدیریت زنجیره تأمین آثار مثبت اقتصادی بالایی برای این صنایع به ارمغان آورد و سبب کاهش هزینه، افزایش رضایت مشتری، افزایش همکاری، و دستیابی به مزیت رقابتی در آن‌ها شد. با در نظر گرفتن این موارد و توجه به شکل ۷ و جدول ۳ می‌توان نتیجه گرفت که بالابودن متغیرهای قدرت ریسک، مقدار نوآوری، صادرات، علاقه به انجام کار گروهی، و آموزش کارگران در کارگاه‌های تولیدی در منطقه ۱۷ خود احتمالاً متأثر از نزدیکی کارگاه‌ها در این منطقه به یکدیگر است که سبب افزایش رقابت - همکاری بین آن‌ها و در نتیجه بالاتر رفتن دیگر متغیرهای مؤثر بر عملکرد آن‌ها شده است که این نتایج با آرای حاصل از تحقیقات کارشناسان پیشین در سابقه تحقیق مطابقت دارد.

در نهایت، این پیشنهادها داده می‌شود:

۱. به بنگاه‌ها پیشنهاد می‌شود برای افزایش رشد اقتصادی بیشتر به شاخص‌های قدرت ریسک، نوآوری، آموزش کارگران، و در نهایت انجام کار گروهی توجه بیشتر کنند.
۲. به پژوهش‌گران پیشنهاد می‌شود در پژوهش‌های خود تهیه نقشه پراکندگی صنعت مبل‌مان کشوری و ارتباطیابی بین بخش‌های مختلف آن را لحاظ کنند.

References

- [1]. Heidari ghareh blagh, H. (2008). Model of supply chain management implementation in small and medium companies. Quarterly Specialized of Growth Centers and Parks. 17. P 43-50.
- [2]. Motaghi talab, M., and Balalay, F. (2005). Clusters, SMEs of basic infrastructure in the economic research and development for dynamic, sustainable and endogenous. Pardisan. 2nd Iranian Conference on Science and Technology Parks and Incubators, P 71-81.
- [3]. Haji, R., and Pasebani, M. (2009). The study of industrial cluster development approach UNIDO and the SME (A case study of automotive suppliers in East Azarbaijan province). Journal of Technology Management. Islamic Azad University of Sanandaj, 8: P 31-53.
- [4]. Bayat Kashkouli, A., Azizi, M., and Rafiqi, A. (2007). Employment and employment in the wood and paper industries. Students first National Conference: Youth, Employment and Natural Resources, Tehran University - School of Natural Resources. December 27. 8 Pp.
- [5]. Abbasi, R., and Nakhaee Kamalabadi, J. (2008). The role of classification and coding system of goods in the supply chain integration and the necessity of a comprehensive classification and coding system. Journal of Engineering, 4: 163-133.
- [6]. Ceccato, V., and Persson, L.O. (2002). Dynamics of rural areas: an assessment of clusters of employment in Sweden. Journal of Rural Studies, 18: 49-63.
- [7]. Fazel Zarandi, M.H., Turksen, I.B., and Saghiri, S. (2002). Supply chain: crisp and fuzzy aspects, International Journal of Applied Mathematics and Computer Science, 12(3): 423-435.
- [8]. Molai, M. (2004). Factors affecting the profits of small industries in Iran, Quarterly Journal of Commerce, 31: 203-227.
- [9]. Giuliani, E., and Pietrobelli, C. (2005). Upgrading in Global Value Chains: Lessons from Latin American Clusters. World Development, 33(4): 549-573.
- [10]. Dewitt, T., Giunipero, L., and Melton, H.L. (2006). Clusters and supply chain management: the Amish experience. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management, 36(4): 289-308.
- [11]. Flores, A.D. (2007). Industrial Clusters in Mexico. 1988-2002. economics department seminar series. American University college of Arts and Sciencds. October 24. p 30.
- [12]. Gupta, V., and Subramanian, R. (2008). Seven perspectives on regional clusters and the case of Grand Rapids office furniture city. International Business Review, 17: 371- 384.
- [13]. Robb, D.J., Xie, B., and Arthanari, T. (2008). Supply chain and operations practice and performance in Chinese furniture manufacturing. International Journal of Production Economics, 112: 683-699.
- [14]. Francisco, X.A., Bratkovich, S., Fernholz, K., Garrard, A., Grala, R., Leightley, L., Martin, W., and Munn, I. (2009). Status of and opportunities for business clustering within the forest products sector in the U.S. prepared for the U.S. Endowment for Forestry and Communities, Inc. 9 Pp.
- [15]. Capitine, B., and Pearson, M. (2010). Development of clusters and the supply chain management of palm oil industry in mozambique. In Investment Promotion & Economic Development. at Edinburg Napier University. September, 90 Pp.
- [16]. Roda, J.M., Cadene, P., Guizol, P., Santoso, L., and Fauzan, A.U. (2007). Atlas of wooden furniture industry in Jepara, Indonesia. CIRAD and CIFOR, Bogor. 62 Pp. Indonesia.
- [17]. Hooman, H.A. (2001). multivariate data analysis in behavioral research, publications, Parsa, Tehran. 518 Pp.